

După ani de relații bilaterale, Bucureștiul gândește că Berlinul știe deja ce ne dorim, deci nu trebuie să cerem altceva

Tudor Dan Ancuța

- Autorul analizei, Tudor Dan Ancuța, este analist specializat în spațiul german, care lucrează în prezent în cadrul Bundestagului.
- Articolul face parte dintr-o serie de analize despre politica externă și de securitate a României, publicate de Libertatea și semnate de experți în domeniu.

Începutul conflictului din Ucraina și tentativa românească de aderare la spațiul Schengen au dus la o creștere a vizibilității relațiilor româno-germane.

Cu un președinte etnic german, cu legături economice și politice din ce în ce mai strânse, în contextul unor transformări europene fără precedent în ultimele decenii, Germania va juca în continuare un rol hotărâtor în destinul politico-economic al României.

În acest context, Bucureștiul trebuie să considere mai atent relațiile sale cu Berlinul și să își stabilească obiective mult mai clare legate de ce vrea să obțină de pe urma acestei relații.

Cele două țări au o colaborare foarte diversă, atât la nivel bilateral, cât și multilateral în cadrul NATO și UE.

Premierul Marcel Ciolacu, la întâlnirea cu Olaf Scholz, cancelarul german, pe 4 iulie 2023. Foto: Profimedia

[Recomandări](#)

[Cum să te îmbogățești din nenorocirea altora. Avocații care s-au ocupat de victimele accidentului de la Scânteia, Iași, își conving clienții cu împrumuturi de la un ONG controlat tot de ei](#)

De aproape 20 de ani, Germania e cel mai mare partener comercial

În sfera politică și socială, Germania este prezentă în România cu toate marile fundații politice, care lucrează împreună cu partidele politice partenere. Minoritatea germană reprezintă un grup influent din punct de vedere cultural și deseori economic. Aceasta este prezentă atât în Parlament, cât și în diverse instituții politice locale.

Din punct de vedere economic, Germania a devenit încă din 2006, înainte de aderarea României la UE, cel mai important partener comercial.

În 2022, valoarea schimburilor bilaterale a înregistrat peste 40 de miliarde de euro, depășind valorile preandemice. De asemenea, Germania este astăzi în topul celor mai importanți investitori străini din economia românească, alături de Olanda.

În domeniul cultural există o amplă prezență a diverselor instituții și organizații precum Goethe Institut, ICR, Casa de Cultură Friedrich Schiller sau asociațiile româno-germane, care întrețin schimburi culturale la nivelul elitelor sociale.

Vizitele liderilor germani nu au lăsat multe lucruri concrete în urmă

Există suficiente observații. În 2016, cu ocazia vizitei președintelui german Joachim Gauck, președintele Iohannis a caracterizat relația României cu Germania ca fiind una „privilegiată și de importanță strategică”.

[Recomandări](#)

[Cum se mai împarte România? Votați Ashley, votați Țiriac sau votați C.T.P?](#)

„Relația privilegiată” a fost într-adevăr consacrată prin tratatul semnat în 1992, însă valența strategică nu a fost niciodată concret instituționalizată, din păcate.

2022 a fost un an aniversar în relațiile româno-germane: s-au împlinit 30 de ani de la semnarea tratatului de prietenie dintre cele două țări, lucru consemnat printr-o serie de vizite la nivel prezidențial, guvernamental, parlamentar și regional.

Aceste vizite reprezintă un important pas înainte în relațiile româno-germane, ultimii ani fiind deja printre cei mai prolifici din punctul de vedere al numărului de vizite oficiale efectuate de demnitari germani în România.

Cu toate că au existat însă vizite recente din partea cancelarului Scholz, a președintelui Steinmeier, a ministrei de externe Baerbock sau a diverselor delegații regionale, acestea nu au lăsat suficient de multe lucruri concrete în urmă – așa cum a fost cazul [centrului de mentenanță](#) militară proaspăt anunțat la începutul anului 2023.

Și asta din cauza părții române, care nu are ținte clare atunci când vine vorba de relația cu Germania și se bazează pe

faptul că Berlinul știe deja ce ne dorim, deci nu trebuie să cerem altceva.

[Recomandări](#)

[Ministerul Energiei solicită Autorității Vamale să identifice firmele care importă carburanți produși în Turcia din petrol rusesc EXCLUSIV](#)

Minoritatea germană din România are o agendă mai clară

O excepție o reprezintă activitatea politică la nivel local, unde reprezentanții români, deseori membri ai minorității germane, au relații dezvoltate în Germania, în special în landurile Bavaria și Baden-Württemberg, lucru care se reflectă prin diversele proiecte implementate la nivel local.

Așadar, problema fundamentală a relațiilor româno-germane constă în faptul că Bucureștiul nu știe ce vrea de la Berlin. România nu reușește să-și definească interesele în relația cu Germania mai departe de cele absolut generale, legate de apartenența la UE și NATO.

România trebuie să învețe lecția poloneză

Într-un context geopolitic precum cel de astăzi, cu un război la granița UE și cu o Rusie din ce în ce mai agresivă, este important ca România să își definească mult mai clar propriile interese în relația cu Germania și să se asigure că are cum să și le atingă.

În baza acestor clarificări se pot apoi iniția negocieri punctuale pe subiecte de importanță pentru România și s-ar evita atât gafele diplomatice, cât și negocierile din pură inerție a momentului, precum cele vizavi de spațiul Schengen.

Nu este suficient ca România să se bazeze pe faptul că Germania știe deja care sunt subiectele care ne interesează, ci e nevoie ca România să acționeze proactiv.

Germania știe că România își dorește intrarea în Schengen și că, la modul general, vrea o cooperare mai apropiată în domeniul apărării. Ce nu știe Germania însă este ce vrea România concret de la ea, ce crede România că ar trebui să facă Germania în aceste două dosare, cum și când etc.

Polonia este un bun exemplu al unei țări care reușește, printr-o strategie coerentă și prin personal foarte bine pregătit promovarea propriilor interese, chiar dacă relațiile dintre cele două țări au fost mai încordate în ultimii ani.

Relații la nivelul partidelor, dincolo de CDU

În aceste scopuri, politicienii români trebuie să mențină legături strânse cu politicienii germani și în afara unui mediu instituționalizat.

Relațiile politice româno-germane s-au dezvoltat în ultimii ani mai ales prin intermediul familiei politice comune a președinților României (Băsescu și Iohannis) și a cancelarului Merkel.

Disfuncționalitatea relațiilor vine însă din faptul că Merkel nu a pus accent pe politica externă a CDU, partidul său, ci a lăsat-o în mâna colegilor de coaliție, cu care a guvernat 16 ani.

Din acest motiv, România ar trebui să fie direct interesată de dezvoltarea relațiilor cu toate partidele politice din Germania.

Un caz aparte îl reprezintă partidul Verzilor, care nu are o legătură politică cu o entitate corespunzătoare în România.

Berlinul ne poate ajuta să intrăm în Schengen

Având în vedere că România și Germania au interese comune în multe domenii, cooperarea trebuie aprofundată pe un

număr mare de dosare, unde *know-how*-ul ambelor țări să fie folosit la potențial maxim în interes bilateral. Unele probabil că au fost vizate în ultima vizită a premierului

Fie că vorbim despre relațiile speciale ale României cu Turcia și cum poate să acționeze țara noastră ca o punte între Turcia și Germania sau UE, fie despre susținerea perspectivei europene a țărilor din Balcanii de Vest sau despre cooperarea în domeniul migrației, toate acestea sunt teme de interes bilateral.

Având în vedere atitudinea Austriei și Olandei de blocare a aderării României la spațiul Schengen, este necesară întărirea cooperării cu guvernul de la Berlin, printr-o activitate diplomatică mult mai susținută decât până acum, în îndeplinirea acestui deziderat.

Apărare și securitate

România și Germania au un interes comun de a investi mai mult în apărarea colectivă.

Fie că vorbim de intensificarea exercițiilor militare comune, de îmbunătățirea coordonării în ceea ce privește planificarea apărării sau dezvoltarea capacităților de apărare la granițele externe ale UE și NATO.

Având în vedere împărțirea responsabilităților în cadrul tandemului franco-german, dar și disponibilitatea Germaniei de a face mai mult împreună cu România, trebuie mizat pe deschiderea unui dialog trilateral româno-franco-german, care să se refere specific la cooperarea extinsă în domeniul apărării.

Eșecul de la Moreni

O zonă unde se poate face mult mai mult este cooperarea în domeniul industriei de apărare.

România are nevoie de înzestrare militară, iar un parteneriat extins cu Germania (al treilea exportator european de armament) poate asigura României, prin programe de offset, re tehnologizarea și modernizarea propriei industrii de armament.

Important este ca partea română să se asigure că nu se repetă eșecurile din trecut, precum joint venture-ul Rheinmetall cu Uzina Automecanica Moreni, unde ar fi trebuit să se producă transportoare blindate.

Cultură și integrare

Nu în ultimul rând, ținând cont că românii sunt cea mai mare minoritate de cetățeni UE din Germania, depășind Polonia, și a patra cea mai mare minoritate în general, după turci, sirieni și ucraineni, este de dorit și intensificarea predării limbii germane în România, dar mai ales a predării limbii române în Germania la nivel școlar.

Cum putem atinge aceste obiective?

Germania nu încheie parteneriate strategice cu țări din UE, în vreme ce România urmărește un astfel de parteneriat, după cum reiese din diverse rapoarte desecretizate ale activității CSAT.

De aceea, țara noastră trebuie să adopte o strategie specifică pentru relația cu Germania.

Pentru aprofundarea relațiilor cu Germania, România poate urmări să emuleze una dintre traiectoriile adoptate de alte state din UE. Spre exemplu, relațiile cu Polonia au fost instituționalizate prin trilaterală de la Weimar, împreună cu Franța.

În cazul Spaniei, Germania a stabilit un plan de acțiune comun, dublat cu o foaie de parcurs. În cazul relațiilor franco-germane, acestea sunt guvernate de Tratatul de la Aachen, care construiește pe baza tratatului de la Elysée.

Însă până a ajunge în punctul în care se află țări precum Spania sau Polonia, România trebuie să înceapă prin intrarea în clubul de țări care poartă consultări guvernamentale („Regierungskonsultationen”) regulate cu Germania, precum Polonia, Turcia, Italia sau Israel.

Aceste consultări, la care nu participă doar șefii de stat sau de guvern, ci și miniștri, au ca scop extinderea cooperării pe diverse teme de interes și accelerarea acestora prin prezența tuturor decidenților politici la masa tratativelor.

Nevoia de a avea contacte în toate partidele din Germania

Totodată este important ca România să își amplifice prezența și activitatea diplomatică în Germania, mai ales ținând cont că, cel târziu din 2021, după schimbarea coaliției de guvernare de la Berlin, strategia diplomatică folosită de București nu mai este adecvată contextului politic local.

Bucureștiul nu se mai poate baza exclusiv pe contactele politice din cadrul CDU/CSU, având în vedere că aceste partide se află în opoziție.

Diplomația românească din Germania trebuie să intre în contact direct cu reprezentanți politici care aparțin tuturor partidelor politice germane, nu doar cei care vin din CDU.

O prioritate, evident, este realizarea unor relații stabile, informale, cu actori-cheie din partidele de la guvernare. Pentru asta, România trebuie să desemneze la Berlin, Bonn, München sau Stuttgart diplomați care vorbesc limba germană bine și care înțeleg realitățile, istoria și cultura germană.

Nu în ultimul rând este necesară o activitate mai puternică a partidelor politice românești. Partidele nu sunt simple entități care doar participă la alegeri, acestea au o valoare instituțională importantă în orice democrație.

De aceea este important ca partidele românești să se implice mai puternic în dezvoltarea relațiilor cu partenerii lor din Germania.

În cazul partidului Verzilor este necesară o acțiune comună a întregului spectru politic românesc, pentru a stabili relații puternice cu acesta.

Mai ales acum, de când ministerul federal de externe este condus de Annalena Baerbock, fostă președintă a partidului, una dintre principalele susținătoare ale păstrării statu-quoului teritorial, extrem de afectat de invazia rusească a Ucrainei.

- Acest articol face parte dintr-o serie de analize despre politica externă și de securitate a României în noul context geopolitic, coordonate de Institutul Quartet în parteneriat cu Friedrich-Ebert-Stiftung Romania.
- Tudor Dan Ancuța este jurist și analist politic specializat pe spațiul german. Cu studii în drept și științe politice la Universitatea Liberă din Berlin, acesta lucrează în cadrul Bundestagului german.

Urmărește cel mai nou VIDEO

 [Urmărește-ne pe Google News](#)